

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 8 korona.
 Félévre 4 korona.
 Negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ
 DR. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csíkszereda (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 VÁKÁR L. könyvnyomda. (Gyónös Gyula) Apafi-Mihály-u. 13.
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Komoly munkára.

Mélységes hazafitai fájdalom, de egyben a szégyenérzés, meg a felháborodás érzete fogja el az embert, ha végig gondol azokon az elszomorító eseményeken, amelyek e héten a parlamentben történtek. Micsoda súlyedése ez az alkotmányos küzdelemnek! Inzultálni egy minisztert, és bravót keresni és felbujtogatni, hogy a miniszterelnököt tetteleg bántalmazza ez már az elfajultságnak olyan paroxizmusa, mely hosszú időkre beszennyezi történelmünk lapjait.

Hiszen régebben is voltak kemény csaták a képvelőházban, de a szenvedelmek kitérésének ilyen elfajulására soha példa nem volt, még talán a Balkán államokban sem.

Igaza van Hermann Ottónak a függetlenségi törekvések régi ósz bajnokának, aki kint a folyosó egyik zugában mondogatta a körülállóknak: „Mi is harcoltunk, nagy kemény csatákat vívtunk hajdanán, de akkor megbecsülte az ellenfél az ellenfelet, a magyar nem látta a magyarban ellenségét és azoknak ami kemény harcainknak voltak eredményei, volt bölcsessége és becsülete. Most csak a rombolás szelleme ül át az orgiát a nemzet törvényhozásában.” És ha tudná az ember miért? Mert hiszen még a személyi gyűlölködésre és torzsalkodásra sincs elegendő és elfogadó ok, de még csak enyhítő magyarázat sem. Lukács miniszterelnök az új ülészakot megelőzőleg a nyári szünet alatt, számtalan jelét adta előzetesységének és olyan békeajánlatokkal közeledett az ellenzékhez, melyeket a baloldali csoportoknak két kézzel kellett volna fogadniok, ha csak az alkotmányt feldulatni és a nemzeti élet munkásságát végképpen megakasztani nem akarták. Fájdalom úgy látszik ezt akarják és ezt akarják.

A nemzet azonban nem követi őket a végzetes uton, mert az ékveten lárman, sípdobon keresztül is megértjük, hogy az önvédelmi harcban a kormányzat és többségnek van igaza. A nemzet látja, hogy a kormánynak olyan gazdag porogramja van, melyet az ellenzék bármily alacsony nivóju ellenállásával szemben is érdemes és meg is kell valósítani. E gazdag programnak egyes részletei nyilvánvalóak lettek, a Telesky Sándor pénzügyminiszter által előterjesztett jövő évi költség-

vetésbe is, melynek rövid foglalatját pár szóval így lehet visszanézni: Haladás az egész vonalon. Számokban pedig 220 millió korona. Ez a nagy összeg fejezi ki azt az emelkedést amelylyel az ország beruházásokban és kulturális kiadásokban többet kap, mint tavaly és az idén. Ebben az összegben benne van a közegészségügy reformja, új kórházak építetése, az orvosok illetményeinek rendezése a tanítói fizetések javítása, papi kongrua, egyházak segélyezése, benne vannak a felállítandó új magyar görög katolikus püspökség költségei, iparfejlesztés ipari szakiskolák szükséglettel, a honvédség programszerű fejlesztésére szánt milliók. Ezenkívül külön törvény gondoskodik az állami alkalmazottak, valamint özvegyek és árvák ellátásáról. Temérdek a fejlesztés a tennivaló csak a költségvetés keretében. Hát még ha hozzávesszük, hogy a kormány ígérete szerint októberben betérjeszti a választójogi reformot.

A nemzet mindezeket látva és érezve, nem az ellenzék elvadult haremódóának ad igazat, hanem a többségnek és kormánynak, amelynek egyik tagja a pénzügyminiszter helyesen mondotta, aki a költségvetést tárgyilagosan bírálja, látható belőle, milyen fontos a nemzet jövője szempontjából a komoly munka lehetőségének biztosítása.

— A földadókataszter kiigazítása Csíkvármegyében. Az 1909. évi V. t.-c. három esztendővel ezelőtt azzal az intencióval alkottatt meg, hogy a hetvenes években készült kataszteri munkálatok után a gazdasági élet fejlődésével beállott változások kitértessenek, s ezzel kapcsolatosan az egyes parcellák adóztatása igazságosabbá tétessék. Ott a hol a hetvenes évek után a gazdasági viszonyok rohamosan előhaladtak, az egyes földterületek új tarifa osztályba sorozásával a fejlődés és termőképességgel az adóalap felemeltessék. Annak idején a pénzügyminiszter ezen törvényjavaslata ellen különösen ellenzéki lapok, s más faktorok, a kik a törvény lényegével tisztában nem voltak nagy hangon agitáltak, mondván: ennek a törvénynek kizárólag adóemelés a célja, s a földadókataszter kiigazítása csak a titulus arra, hogy a magasabb adókülsőket reánk oktrojálhassák. Attól az időtől kezdve a vármegye vezetősége, s a földadó bizottság élénk érdeklődéssel

kísérte ezen munkálatokat, s ma annak befejezése után Repecky Ferenc vármegyei előadó előterjesztéseiből örömmel értesültünk arról, hogy a földadókataszter semmiféle adóemelés a végeredményében nem hozott. A művelési ágakban beállott változások az egész vármegyében keresztülvitettek, a kataszter tehát a valóságnak megfelelő, használható nyilvántönyvvé lett, de a vármegye lakosságát adóemelés nem terhelte. Valójában bámulalós ügyességgel védte Repecky Ferenc előadó az országos bizottság előtt érdekeinket abból a célból, hogy Csíkvármegye területe új tarifa osztályba ne soroztassék, hanem a hetvenes években megállapított kataszteri tisztajövedelmek véteszenek az új munkálatoknál is irányadókul. — Így történhetett meg csak az, hogy ma is a vármegye első osztályu földjének adója holdankint 96 fill., s az óriási erdőterületek holdankint adója 3—6 fillérben állapított meg. Ha a hivatalos forum, a földadó bizottság az ő hivatalos ülésében nem is tehetné jegyzőkönyvbe Repecky Ferenc előadóknak a vármegye gazdalközönsége érdekében szerzett érdemeit, semmi sem gátol minket abban, hogy itt e helyen meg ne emlékezzünk arról az elismerésről a melylyel vele szemben a földadó bizottság minden egyes tagja, s a vármegye vezetősége viseltetett.

— Leleplezett merénylet. Az ellenzék végnélküli taktikázásának a részleteiről érdekes, s reá nézve végzetesen megszégyenítő leleplezés történt. A mint az adatok bizonyítják Justh János ellenzéki képviselő arra kérészt embert, aki Lukács miniszterelnököt inzultálja. Budapesten ismeretes név Rónay László neve, a ki szang vinikus természetű és nagy fizikai ereje miatt már sok kalamitásba kerekedett. Justh János képviselő Rónayt akarta erre felhasználni. A terv mikéntjére érdekes világot vet Rónaynak Justh Jánoshoz intézett következő levele.

Nagyságos Justh János képviselő urnak,
 Budapest, V., Országház.

Kedves János!

Mult héten szóban tett abbeli ajánlatodra, hogy ha a kormány által tervezett mandátumfosztó javaslat folytán megüresedő valamely biztos kerületbe engem egy krajcár költség nélkül képviselővé megválasztottok, kötelezem magamat, hogy mint képviselő Lukács miniszterelnököt, házon kívül az utcán két

újságíró előtt „... rugom” és hogy ezen ajánlatot megmondolva, téged értesítek, következőkben válaszlok:

Bravónak kapható nem vagyok, sértő ajánlatod a leghatározottabban visszautasítom és egyuttal kijelentem, hogy az ilyen diestelen alkuval szemben magamat diszkrecióra köteleztemek egyáltalán nem érzem.

Budapest, 1912. szeptember 17.

Rokoni üdvözléssel

ifjabb Rónay László s. k.

— **A politika eseményei.** Az izgalom, amelyet a képviselőház eseményei felverték, elcsitulóban van, bár még egyre csattognak a kardok és szólnak a párbajpíztolyok, a melyekkel ellenzéki részről történt sértéseket torolnak meg. Az utca, a melyet fellázítani akartak, csendes és hétköznapi képét mutatja. Nyomai is eltűntek a korcs tüntetésnek, amely nevezetességre csak azon a réven jutott, hogy tisztességes munkásember teljesen távol tartotta magát tőle.

Az általános nyugalom, a csönd és rend legjobban mutatja a koalíció harcának teljes magáramadottságát. Csak saját magának harcol a szövötközött ellenzék, csak a saját önző érdekeit szolgálja vele s ezekkel az ország népe megtagad minden közösséget. Tehet, amit akar, azt nem érheti el, hogy harcának visszhangja is támadhasson az országban.

Merénylőt kerestek!

Utálattal és felháborodással jegyezzük fel a tényt, hogy ellenzéki képviselők, bérmerénylőt kerestek, aki Lukács László miniszterelnököt, az országunk a király után első emberét, a korona akaratából az állami végrehajtó hatalom fejét, a parlamenti többség vezérét, aki négy évtizedes közpályán

többet használt hazájának, mint a *grázdálkodó* ellenzék apraja-nagyja együttvéve; aki mint politikus a legnehezebb pontokon állott helyt sulyos és válságos időkben, mint szakember hazánk püzügyeinek egyik legnagyobb szabású regénátora, aki életerejét az országért való nagy és eredményes munkában emésztette, hogy ezt a férfit egy bérmerénylő inzultálja, tettleg megtámadja, s ezáltal őt terrorizálja, vagy — mint ők mondják — lehetetlenné tegye.

És örömmel jegyezzük fel, hogy ilyen galádságra az ellenzéki urak *válalkozót nem kaptak*. Sőt az egyik férfi, akit erre mindenféle ígéretekkel kapcsolatosan felszólítottak, nemcsak *nyíltan megtagadta* a kivánság teljesítését, hanem férfias bátorsággal lerántja a leplet eről a sötét machinációról, kellőképpen megbélyegezte azt.

Örömmel és elégtétellel állapítjuk meg, hogy eddigelé merénylő csak egy ember akadt: a Tisza István gróf elleni merénylet elkövetője. De a parlamenten kívül senki sem gondolt eféle, sőt nyílt felhívásra sem volt hajlandó a sötétben bujkáló képviselő urak kedvéért beszennyezni történelmünk lapjait. Ez annál esodatlanságból, mert az ellenzék hónapok óta mindent elkövetett, hogy olyan izgalmat támasszon az országban, amely végül is ilyen vézetes és embertelen cselekedetekben törjön ki. Az álhősök és frázisszavalkók, a mártírtirok és kigyót-békát ordítóok azt szerették volna, hogy *más kövesse el azt, amit ők szeretnének*, de amit megcselekedni több okból nem merhetnek. *Felbujtani a bűnre s aztán félreállni, hogy semmi teletőség őket ne érje: ez a magyar ellenzék egyik régi bűne és tulajdonsága.*

Istennek hála, nem sikerült. De az az öszzoesküvés, amelyről lehullott a lepel, mélyen és élesen bevilágít az ellenzék politikai erköléseibe.

Magyar ember bujkálni nem szokott; magyar ember maga áll ki elvégezni azt, amit akar, magyar ember crvul nem támad. A magyar természet a nyílt, egyenes, férfias harcban nyilatkozik meg, ha kell.

A minthogy a munkapárt és vezérei nyílt sisakkal állottak ki és tetteikért, azért amit szükségesnek tartottak és tartanak az ország érdekében, *vállalják is a teletösséget*. Mert olyant, amiért felelőséget vállalni nem lehet, becstelés ember nem tesz és olyant más által sem követet el. Nem, még a politikában sem.

Ezzel a tényenél az ellenzék végleg leleplezte önmagát az egész ország előtt. Rut és megbélyegző terve nem sikerült és nem sikerülhetett, de nem is fog sikerülni, mert a *munkapárt maga örökös vezérei fölött*.

A vármegye virilisei.

Évről-évre rendszeren októberben állítja össze a vármegye igazoló-választmánya a jövő évi virilisek névjegyzékét, az adóhivatali kimutatások alapján. Minthogy a vármegye közössége minden évben kiválóan érdeklődött ezen kimutatások iránt, mert hisz ezekből látták meg a felvételre jogosultak azt, hogy vajon valamelyes tévedés miatt nem hagyatnak-e ki a kimutatásokból, a két adóhivatal kimutatásait itt leközzöljük. A névjegyzékbe való felvételre körülbelül minimálisan 420 korona egyenes állami adó kívántatik meg. Azok, akiknek adói a kimutatásban nem helyesen vannak felvéve, hiteles adófőkönyvi kivonatokkal, avagy eredeti adókönyvesekkel ellátott kérvényeikkel annak kiugazítását kérhetik.

Szükszeredai adóhivatal:

Schmiflovits Zelig és trsa 16547 kor. 02 fill., Dobál Antal 1904 kor. 65 fill., Balácsi Lajos örökössei 1463 kor. 91 fill., Cseh István 1190 kor. 87 fill., Pekri Józsefné 1104 kor. 20 fill., Mánya Kristóf 965 kor. 58 fill.,

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Rózsák a hóban...

Nagy, örökös bujdosó utjának francia álmomásán Párisban időzött Rákóczi Ferencz.

Megható, szinte legendás tisztelést és szeretet fogadta mindenütt a Szajna partján az ismeretlen, messze tiszai vidékek érdekes fiát, a délcég „Sárosi grófot”. (Ezt a nevet viselte a bujdosó fejedelem.) Szívesen látott vendége volt XIV. Lajos ragyogó udvarának csak úgy, mint a legelőkelőbb francia fényes kastélyainak.

A mindig vidám és könnyelmű Páris abban az időben különösképen mulatós kedvében volt. Mintha csak érezte volna, hogy léha örömeinek órája nemokára lejár, kétszeresen élvezte ki minden per gyönyörét. Egymást kergették a fényesebbnél fényesebb estélyek, bálók, hangversenyek, vadászatok és főképen az izgalmas „sínkorántázások” — ahogy ami bujdosóink az agaraszást (shien-courant) jó franciás magyarsággal neveztek vala. És az első meghívott mindig és mindenütt az érdekes magyar bujdosó volt, aki mind külső megjelenésével, mind szellemének előkelőségével csakhamar meghódította a kényes izlésű franciákat. Az urakat ép úgy, mind a dámapát. Sőt az utóbbiakat különösképen — amire tanúság sok egykoru intim rozsaszínű memoire.....

Rákóczi eleintén belemerült a vidám élet pezsgő árjába, hogy fejedje a szívének tengeri nyi bánatát... sok szétfoszlott álmát... elvesztett hazáját... elhagyott családját...

Am ott a távol Szajna mentén s Versailles gyönyörű ligeteiben is meg-meg jelent a Tisza-Duna tája... a Kárpátok vadona... S a fényes mulatságok vidám zajába is belesírt a tarogató szivettépő bus dalra, a rabláncra vert magyar szabadság halálhörgése a kárpáti bér-

cekről, a tiszai rónákról... Bájós hitvesének, két szép gyermekének utána való sóhajtása a bécsi rabságból....

És elborult képzelődő lelke mindinkább kivágyott abból a tündéri ragyogásból, abból a vidám zajos léha világából. El, el valohová egy csendes, nyugalmas, magányos szigetre, ahol vissza álmodhatná a dicsőség, a boldogság örökre letűnt édes álmait....

Már integettek is feléje szeliden, tul a nagyváros körengeteneg, a grosboisi kéklő halomok, már fülébe is csendült hívón a kamalduli remeték kápolnájának ezüstös szavu csengetyűje....

Még Párisban tartózkodott, de a zajos társaságokat már kerülte, alig járt máshová, mint egyik legbensőbb barátja, Tesse gróf tábornagy házába. Oda is tán inkább csak azért, mert a grófi kastély a város egyik csöndes negyedében volt és hatalmas gyönyörű park övezte.

Ebben a parkban órák hosszat elcsátgaltatott a bujdosó fejedelem. Ki tudja, milyen érzések, gondolatok rajzolták ilyenkor körül?... És a kastély ura zongták figyelemmel vigyázott arra, hogy a fejedelmi vendéget senki és semmi ne zavarja ilyenkor, a csendes merengés perceiben.

Nem is zavarta senki, semmi. Még a csendesség is halkan bábuhygen lépve tért ki utjából. Magányos csöndes lepteit csak két ábrándos leányszem kísérte hiven a kastély egyik ablakából.

... Charlotte grófkisasszony fehér leányszobájának az ablakából.

A viruló szép francia leány eszményi rajongással csüngött a magyarok bujdosó fejedelmén, akiről apjától legendákba illő híreket hallott. Küzdelmeiről, szenvedéseiről, dicsőségéről... és ah, szerelméről... gyönyörű és szomorú szerelméről, akinek szintén Charlotte volt a neve....

És Rákóczi is mindjárt az első találkozáskor kedvencévé avatta bájós tisztelőjét. O, akit abban az időben más nő már alig érdekel (pedig hej, de sokan érdeklődtek ő iránta!) Charlotte-ot mindig kitüntette, hosszán és melegen elbeszélgetett vele. És beszéd közben látható gyönyörűen nézte szép sugarat termetét, beszédes nagy kék szemét, hullámos aranyhaját és hallgatta, szinte mohó vágyával, szavának tude tiszta zengését... A keserű csalódások, a nagy csüggedések legsötétebb napjaiban is — haj, sok ilyen napja volt a nagy bujdosónak! — Charlotte számára mindig akadt egy kedves szava, egy nyájás mosolya, egy egy szál virága... És Charlotte is, a gyengéd, finom lényilek csudás megrészével mindig látott egy-egy fényes sugarat, amivel ha csak egy pillanatra is földreterítette, megaranoyozta a szenvedő lélek sötét borongását.

Egy szép fehér téli napon szomorú hírrel köszöntött be a Tessé-palotába a fejedelem. Elmondta, hogy bucsuzni jött.

Immár végképpen megunta lelke a zajos nagyvárói életet. Elhatározta, hogy otthagyja Páris és a szomszédos Grosboisba vonul a kamalduli barátok csöndes kolostorába. A szent falak között a jámbor remeték társaságában, ott egyedül a mult emlékeinek óhajt élni, a jövőtől ő már mit sem vár. Kitárja lelkét az Isten és az örök szent igazság előtt és megírja vallomását és emlékiratát a magyar szabadságháborúról. Mert arra már semmi remény sincsen, hogy a matronás lobogót újra kezébe vegye és diadalra vezesse a szabadság szent ügyét. Barátai, párfogói egymásután cserbeztek. Pedig mennyi szép ígrettel halmozták el a dicsőség napjaiban... Hadd lássa a jelen világ és a jövőendő nemzedék miért küzdött, miért szenvedett? Miértáldozta fel ifjúságát, egész életét, családját, vagyonát, testi és lelki mindenét javát....

Lányi Nándor 911 kor. 70 fill., Id. Gál József 875 kor. 87 fill., Mikó Balint 873 kor. 25 fill., Szebeni Péter 828 kor. 55 fill., Epstein Ignác 824 kor. 62 fill., Dobál Gergely 735 kor. 43 fill., Fejér János 694 kor. 13 fill., Zakariás István 663 kor. 76 fill., dr. Ujfalusi Jenő 656 kor. 19 fill., Szacsavay Imre 645 kor. 72 fill., ifj. Gál Ferenc 635 kor. 20 fill., Krausz Mihály 634 kor. 79 fill., ifj. Jakab Gyula Lajosé 611 kor. 08 fill., Szopos Elek 589 kor. 55 fill., Fejér Miklós 572 kor. 21 fill., Vákár Lajos 569 kor. 60 fill., Kovács Simon 566 kor. 42 fill., Landau Zsigmond 555 kor. 62 fill., Gyálókay Sándor 553 kor. 50 fill., ifj. Deák György 550 kor. 43 fill., Nagy János balánka 521 kor. 87 fill., Bece Antal 519 kor. 05 fill., Antal Domokos 500 kor. 99 fill., Kőfönte László 499 kor. 64 fill., Rács Béla 496 kor. 76 fill., Fejér Sándor 449 kor. 61 fill., Czaka Béla 470 kor. 37 fill., dr. Tauber József 462 kor. 92 fill., Schier Ferenc 462 kor., dr. Zakaris Manó 454 kor. 87 fill., Hersekoviccs Sámuel 448 kor. 10 fill., dr. Szántó Samu 434 kor., Száva Kristóf 431 kor. 98 fill., Trohan József 431 kor. 01 fill., id. Dávid Ignác 416 kor. 74 fill., Helvig G. János 414 kor. 99 fill., Friedländer Emil 414 kor. 10 fill., Veress Sándor 407 kor. 70 fill., Veress Elek 405 kor., Rothmann Rachel 402 kor. 07 fill., Száva Lukács 393 kor. 55 fill., Meskó Jakab 386 kor. 61 fill., Lebovics Lászlár 385 kor. 97 fill., Bálint Lajos 374 kor. 55 fill., dr. Daradiés Félix 372 kor. 45 fill., dr. Fodor Antal 367 kor. 80 fill., Szemeraiy István 367 kor. 16 fill., Orbán János 352 kor. 19 fill., Boriszkák János 348 kor. 10 fill., László Gergely sissai 344 kor. 91 fill., dr. Fejér Antal 343 kor. 10 fill., dr. Szalávy Tibor 314 kor., dr. Boeskor Béla 342 kor. 60 fill., Csutak Albert 339 kor. 22 fill., id. Nagy Imre 337 kor. 56 fill., Sándor Gergely 335 kor. 43 fill., Pál István 329 kor. 90 fill., Pototzki Pál 328 kor. 60 fill., Buzás József 327 kor. 08 fill., Nagy Gyula 316 kor. 73 fill., Lázár Miklós 316 kor. 37 fill., Szegegy Árpádné 315 kor. 84 fill., Zimmermann Adolf 306 kor., dr. Kovács Gyárfás 305 kor. 46 fill., Mihály István 298 kor. 98 fill., dr. Csedő András 298 kor., Mayer Wolf 291 kor.

60 fill., Élthes Zsigmond 291 kor. 11 fillér, Antal Gergely 291 kor., Zakariás Péter 290 kor. 77 fill., Meisel Kálmán 290 kor. 70 fill., Fejér István 287 kor. 61 fill., Krausz János 287 kor. 61 fill., Gáboosi Dénes 285 kor., Pásztori István 280 kor. 28 fill., Lukács Antal és Zoltán 279 kor. 66 fill., Jerzsák János 370 kor., Ineze Domokos 269 kor. 20 fill., Mátvás István udvari 264 kor. 79 fill., Pál Gábor 263 kor. 88 fill., dr. Pál Gábor 292 kor. 96 fill., gróf Mikos Armin 262 kor. 20 fill., ifj. Antal Albert 254 kor. 95 fill., Erdélyi Ákos és neje 253 kor. 82 fill., dr. Imecs János 240 kor. 34 fill., dr. Csizsér Miklós 240 kor. 27 fill., Gőzsi Árpád 231 kor. 41 fill., Ribitzey Ferenc 229 kor. 50 fill., Demény Ferenc 229 kor. 50 fill., Gieza Márton 228 kor. 35 fill., dr. Ady Endre 225 kor. 53 fill., Klein Adolf 210 kor. 90 fill., dr. Nagy Jenő 224 kor. 17 fill., Deák Elek 224 kor. 74 fill., Teutsch Frigyes 217 kor. 10 fill., Péter György 213 kor. 24 fill., Balán Izsó 210 kor. 50 fill., dr. Nagy Béni 209 kor. 30 fill., Bőjte Lajos és Karda Mihály 208 kor. 64 fill., Udvari József 208 kor. 49 fill., Bándi Gyula 204 kor. 43 fill., Nagy Mihály Sándor 202 kor. 50 fill., Adler Alfréd 201 kor. 40 fill., Gyergyószentmiklósi adóhivatalt:

Id. Márton Lajos 9048 kor. 52 fill., Veintraub Adolf 8910 kor., Melik István 3447 kor. 17 fill., Singer Vilmos 2495 kor. 85 fill., Smilovics Zélig 1879 kor. 20 fill., Cziffra Mihály 1721 kor. 10 fill., Vései és Rudics 1498 kor. 50 fill., Zeisler Vilmos 1384 kor. 10 fill., Bogdán István 1157 kor. 63 fill., Szesztai László 1026 kor., Markstein Jakab 984 kor. 16 fill., Vákár László 925 kor. 28 fillér., Kopacz Lukács 909 kor. 76 fill., Schvare Mendel utóda 897 kor. 84 fill., öv. Laurencey Jánosné 870 kor. 52 fill., Merza Vilmos 841 kor. 15 fill., Agoston Agoston 839 kor. 50 fill., Vákár Lukács 804 kor. 31 fill., ifj. Fodor Antal 803 kor. 96 fill., Lázár János 789 kor. 36 fill., Kis Sándor 752 kor. 85 fill., Pál Sándor 726 kor. 58 fill., Diósi Ignác 675 kor., Bartalis Imre 675 kor., Jánosi Márton 661 kor. 61 fill., Jakabffy B. Miklós 644 kor. 12 fill., Ávéd János 617 kor. 38 fill., Romfeld János 614 kor. 77 fill., Szilágyi József 601 kor. 90 fill.,

Sándori Mihály 591 kor. 95 fill., Bocsaneci János 581 kor. 90 fill., Nisszel Lőrinc és testvére 572 kor. 92 fill., Simon Márton 570 kor. 74 fill., Vákár P. Arthur 551 kor. 98 fill., dr. Balázs Elek 548 kor. 20 fill., Kladek István 529 kor. 60 fill., ifj. Márton Lajos 526 kor. 82 fill., dr. Fejér Mihály 517 kor. 33 fill., dr. Szatmáry István 471 kor. 90 fill., Keresztes István 458 kor. 97 fill., Dobrean Agoston 457 kor. 76 fill., Barta Miklós 451 kor. 90 fill., Novák Gyula 441 kor. Karácsony János 433 kor. 40 fill., Novák Béla 433 kor. 07 fill., id. Száva István 422 kor. 42 fill., Smilovics leig 409 kor. 88 fill., Nicolesku Aurél 409 kor. 11 fill., Takó János 408 kor. 50 fill., Kohn Ignác 398 kor. 90 fill., dr. Dobrean Mihály 388 kor. 28 fill., ifj. Puskás Sámuel 387 kor. 20 fill., dr. Miklósi Viktor 382 kor. 49 fill., Dobribán István 381 kor. 40 fill., Kricsa Zoltán 381 kor. 37 fill., Korbuly Miklós 376 kor. 55 fill., Lengyel János Gergelyé 376 kor. 38 fill., Molnár Márton 375 kor. 40 fill., Laszló István 372 kor. 40 fill., Révész E. Ödön és tsa 369 kor., Lázár Péter 365 kor. 20 fill., Kovács Barabás 362 kor. 70 fill., Bodor József 346 kor. 14 fill., Petracics Emil 344 kor. 03 fill., dr. Szini János 341 kor. 26 fill., Pál József Eleké 335 kor. 42 fill., dr. Sándor Lászlóné 325 kor. 40 fill., Selyem Lengyel Józsefné 324 kor. 34 fill., Róth Mihály 324 kor. 12 fill., Zarag János Mártoné 321 kor. 92 fill., Dénes Ferenc 311 kor. 25 fillér., dr. Tiltcher Ede 307 kor. 88 fill., dr. László Dezső 306 kor. 47 fill., dr. László Dezső 306 kor. 47 fill., Franosz János 303 kor. 26 fill., dr. Vámos Nándor 287 kor. 92 fill., László Ferenc 283 kor. 52 fill., öv. Hamnecky Jánosné 283 kor. 19 fill., Joszippovics M. aron 277 kor. 90 fill., Mozes Berkó 276 85 fill., Burján és Székely 276 kor. 85 fill., Jánosi György 276 kor. 65 Csiki Dénes 275 31 fill., Gircsis Béla 174 kor. 62 fill., Blenessi Jenő 272 kor. 62 fill., dr. Dobribán Antal 272 kor. 20 fill., Tiscler Mór 270 kor., Lukács István 267 kor. 95 fill., Klein József 266 kor. 76 fill., Boér Kálmán 265 kor. 10 fill., Semmer Ferenc 264 kor. 45 fill., dr. Gross Tivadar 263 kor. 80 fill., Bíró Péter Sándoré 261 kor. 14 fill., dr. Márton Vencel 254 kor. 80 fill., Gaspár Máté 252 kor. 38 fill., Lukács Antal 250 kor. 29 fill., Török Ferenc 250 kor. 14 fill., Portik Lajos 248 kor. 45 fill., Szabó György 243 kor. 22 fill., Megay E. Lajos 234 kor. 77 fill., Berkovics Lázár 233 kor. 93 fill., Szabó Márton 228 kor. 77 fill., Miklós István 225 kor. 35 fill., Dobrean Demeter 222 kor. 13 fillér.

Szinészetünk.

Csikszereda város szinpartoló egyesületének szinügyi bizottsága elhatározta, hogy az idénre adott két saison helyett egy 6-7 hezes saisont kér, mert a Vigaró átalakítása miatt a második saison lejártszani nem lehetne. A kerület elnöksége a csikszeredai szinügyi bizottság kérését teljesítette is, és a szinpartoló folyó év november közepén Csikszeredába fog jönni, ahol körülbelül az év végéig játszik — Eddig rendbe volna szinészetünk ügye, azonban igen elszomorító jelek érkeznek Tompa Kálmán igazgatótól, a tarsulatát illetőleg. A mint *ő maga jelenti* négy tagja még kezdő, három beteg, s így tarsulata Nagyenymen még nincs rendben. Mi megszoktuk egy esztendő keserű csalódásai közepett Tompa Kálmán igazgatótól azt, hogy a kit ő az égig dicsért, az is csak alig üti a megfelelő mértéket. Hát ha Tompa Kálmán maga mondja azt, hogy *gyenge*, milyenek lehetnek azok a tagok. Pedig a mult esztendőben nehéz leckeit kapott Tompa Kálmán. Ha Csikszereda városa nem áll a partjára, az első próba esztendő után egyhangulag tette volna ki a választmányt, s szégyenkezhetett volna husz évi szinészi becsületet multjával az ahoz értők

És ha ezt a munkát elvégezte, nyugodtan megy tovább, ha kell, a bujdosás kálváriautján és nyugodtan hajtja, ha úgy fordul, fáradt fejtét örök pihenésre....

Néma, mely csönd lön a bánatos szavak nyomán a fényes nyágeremben. Csak a márványkandalló tüze duruzsoló vidáman s az előtte ülő Rákóczi homlokára egy fényugart vetett, amely úgy reszketett ott, e pillanatban Charlotte szemében, minif a szentek feje körül a glória....

A fejedelem önkénytelenül a leányra nézett. Fáradt tekintete kissé megpihent a leány gyönyörű alakján, azután újra megcsendült bánatosan zengő hangja, szokatlan, rég nem hangzott melegséggel:

Ez a mai nap örökre emlékezetes énnem. Ezen a napon látogatott meg engem egyszer utoljára... a bécsi fogságból Charlotteom, az én imádoti hitvesem. Ilyen szép fehérelt nap volt akkor is. Nem ilyen fényes palotában volt a találkozásunk, Isten szabad ege alatt a kuruc táborban. Odajött Charlotte a vad kuruc katorák közé. Hogy örült, hogy ujjongott ott mindenki!

— Jön ami fejedelem asszonyunk! — ami nagyaszonnyunk! Nem raboskodik többé. Szabad már, a miénk már... ami fejedelemurunké.

Igy, hangzott ajkunkról az öröm szava. Harsogtak a tárogatók!... A zászlok hódolva megállottak előtte, mikor leszállt a nagy bécsi kocsiőr és egyenesen felém tartott... repült az én elől meleg karomba... És a fehér óra körös-körül rózsák hulltak... Az ő virágai, tüzes piros rózsák... míg ajkam csókolta — míg ajkát csókoltam... és ránk hulltak tüzes piros rózsák, a gyönyörű a mámor tüzpiros rózsái... Csuda volt ez akkor... Később megtudtam, hogy, Bercesynyi generális gyengéd lelkeben fogant ez az álom. Fehér rózsák piros hóban voltak tanu életem ez utolsó boldog perce-

inek, amelyek alig tartottak tovább, mint a meddig a rózsák elhervadtak. Charlotteot ismét elragadta tőlem a nagy irigy sárga bécsi kocsi... De ezt a képet sose felejttem el... A boldogság a gyönyörűség örök szimboluma az nekem... Piros rózsák a fehér hóban... És itt ébred újra különös melegséggel a lelkemben az a kép az emlékezés e fehér napján. Mikor bucsuzom ismét az én kedves barátaimtól és bucsuzom egy bájos ifjú lánytól, aki annyira hasonlított az én elveszített üdvösségemhez. A búszke, zengő édes hangod s maga az édes neved, mind olyan, mint az én Charlotteomé.

A fejedelem most föllélt, odament az ablakhoz és hosszan meglátszotta Charlotteo remegő kezét.

Te is az én meghalt élő boldogságom élő szimboluma voltál, — mondta a piruló lány nedves szemébe nézve, — most már elbucsuzom minden földi gyönyörűségtől, boldogságtól... Elbucsuzom tőled is. Köszönöm mind azt az édes, tiszta gyönyört, amit nekem öntudatlanul is szerezte. A jó isten áldjon meg érte.

Charlotte ajkához ragadta a fejedelem kezét, megcsókolta és zokogva fútozt ki a kezéből. Bundácskát kapott magára és észrevetlen a palota szomszédságába lévő üveg-házba osont, mely egész Párisban arról vala nevezetes, hogy teli volt idején is nyílkan benne a tüzes, piros rózsák.

Mikor a fejedelem később érzékeny bucsuzás után kilépett a palotából, csodálkozva édes meglepetéssel nézett körül. Utja mentén, a kastély ajtajától a kapuig, rózsák voltak széjjel hintve a szikrázó fehér hóban, tüzes piros rózsák.

És távozó lépteit két ábrándos, könnyes leányszem kísérte a palota egyik ablakából. Charlotte profkisasszony fehér leányszobájának az ablakából....

előtt. És úgy látszik még sem használt a lecke. A támogatás a legteljesebb volt a kerület majdnem minden városában, amint ő mindig mondotta „d i d a l l a l” jött el minden városból, s a végén most mégis azt jelentette az elnökségnek, hogy az esztendő 4—5 ezer korona deficittel zárta. Pedig nem Csikszereza, Gyergyószentmiklós, Sepsiszentgyörgy, Szászrégen, Erzsébetváros, hanem a mint ő maga írta Petroszény, a nyári állomáshely is, a mely minden direktornak rossz szokott lenni — nagyon jó volt. Hát a jó Isten tud így eligazodni ezen a dolgon. Azt hiszem Tompa Kálmán is ugy van a nyereség-vesztéséggel, mint egyik csikszereadi alsós kártyajátékosunk, a ki a mikor 6 koronát nyert, azt mondja, hogy négyet vesztett — kérdezik miért? — Azért mert tized akartam nyerni! Valószínű, hogy Tompa Kálmán is így gondolja a deficitjét. Ugy értesülünk, hogy a kerület elnöksége Józsa Géza titkárt kiküldötte Nagyenyedre a társulat megvizsgálására azzal a szigorú utasítással, hogyha a társulatot megfélemlenek nem találná, a kerület választmányának összehívására táviratilag intézkedjék, s a választmány dönténé el azt a kérdést, vajon nem venné-e el a kerületet azonnal Tompa Kálmán igazgatótól. Bármiként is áll a dolog a kérdés a legközelebbi napokban már el fog dőlni, s mi a november-decemberi hónapokra Tompa Kálmánt, avagy másvalakit, de mindenesetre jó társulattal rendelkező direktort fogunk kapni.

KÖZGAZDASÁG.

A falu bajai.

A falu érdekében megindítandó akció előmunkálatai országosan folynak s a sok beérkező tájékoztató adatok rendkívül érdekes képet tárnak elénk az egyes községek gazdasági előhaladásáról; legnagyobb részük azonban oly gazdasági és társadalmi bajokra mutat rá, amelyek a közérdekében a legsürgősebb orvoslást kívánják.

Az ország legkülönbözőbb részeiből beérkező anyaghalmazból különösen három jelenség az, amely minden egyes jelentősen stereotipizált végig vonul az alkoholizmus terjedése, közegészségügyi viszonyok sirlalmas állapota és mint legveszedelmesebb jelenség, a mezőgazdasági foglalkozástól való elkedvetlenedés.

Az a gazdasági fellendülés, melyet ország-szerte előidézték a legutóbbi évek áremelkedése, sajnos, az alkoholizmus erős terjedését idézte fel. Községi vezetők, jogyzók, plébánosok, tanítók, mind arról panaszkodnak, hogy a legsürgősebb feladat a falu megmentése érdekében az alkoholizmus terjedésének gátat vetni, aminek leghatékosabb eszköze a korszmának vasár és ünnepnapon való bezárása, illetve az italmérésnek e napon való betiltása.

Csodálatos, hogy e téren még sem történt semmi, bár ez a kérdés, illetve ez a kívánság az ország hangulatát tükrözi vissza, mert nincs társadalmi testület és érdekkör, amelyek ennek szükségességétől át ne volna hatva s ezen nézetének a kormány előtt kifejezést ne adott volna. Az állam tehát ezen kívánság teljesítésének megtagadásával egy országos akarat teljesítése elől zárkózik el. Eppen ezért szükséges, hogy a társadalom s első sorban a gazdatársadalom vegye fel a küzdelmet az alkoholizmussal. Sajnos ugyanis, hogy az ország egyes vidékei különösen nálunk s a felvidéken általános szokás még ma is, hogy a munkás munkabéren kívül pálinkajárandóságot köt ki. E tekintetben kellene a gazdaközönységnek, egyes községek gazdáinak egyöntetű megállapodásra jutni, hogy a munkabér kapcsolataiban semmiféle italjárandóságot nem nyújtanak. A vasárnapi korszmázás pedig oly társadalmi körök és népházak alakításá-

val kellene segíteni, amelyek módját nyújtják a tisztességes, egészséges és olcsó szórakozásnak.

Az alkoholizmussal karöltve közegészségügyünk ellen is igen sok panasz hallatszik a vidékről az orvoshiány miatt. A fiatal orvosgeneráció is mind városba torlódik, ezenkívül a községi és járási körorvos állások bizony silányan is vannak díjazva. Ezen bajon az orvosok díjazásának megjavításával és a körzet kisebbítésével lehetne segíteni, mert több, néha 5-10 községet egy körorvos ellátni képtelen.

Legaggasztóbb jelenség azonban, hogy a mezőgazdasági munkás és a kisgazda ma már nemcsak az Alföldről, hanem a kulturában előrehaladottabb vidékekről is ott hagyja a falut és vonul a városba, valami gyártelepre, vagy vasuthoz munkásnak, dacára annak, hogy a kisgazda jövedelmét a magas mezőgazdasági terményárak tetemesen fokozták. Ennek a bajnak a megszüntetése a kormányban és a gazdatársadalomnak válna meg kell közreműködni. A faluval és népével intenzívebben kell foglalkozni, a falusi népek gazdasági nevelésére nagy súlyt kell helyezni, míg a mezőgazdasági foglalkozást az ifjúsággal megkedveltessük, már az iskolában is, hogy amikor az iskola porát levette az életbe kerül, kedvel és tudással fogjon őseink örökének művelésével.

Messze vagyunk ugyan még attól, hogy mint az angol társadalom, azzal a problémával foglalkozunk, mikép lehetne az ipari munkás tömegekkel a mezőgazdálkodást megkedveltetni, mert hisz egy ére még ipari munkástömegekkel nem rendelkezünk, mindenesetre azonban fontos, hogyha a bajt, a kisgazdaszta gyárakba özönlését nálunk is észleljük, igyekezzünk azt csírájában elfojtani.

A faluval, a falu műzériával mindenekelőtt foglalkozni s azokat helyi jelentőségükből kiemelni, mert az ország jó, vagy rossz sorsa a falu jólétén, egészséges és nemzeti irányu fejlődésén fordul meg.

HIREK.

— **Áthelyezés.** Szabó János gazdasági segédtanárt a földmivelségi miniszter Algyógyról a csikszereadi m. kir. földmivelséskolához helyezte át.

— **Uj vasut a Székelyföldön.** Székelyudvarhelyről írják, hogy a Homoródkóhalom — Almás községek közötti homoróvidéki vasut a megvalósulás küszöbén áll. Egyedüli feltétel az, hogy az érdekelt községek 800.000 koronával járuljanak hozzá a költségekhez. A vasut az új szénbányák mellett halad el s ezeknek a termékeit fogja piacra vinni.

— **Tanitókfigyelmebe.** A m. kir. pénzügyminiszter ur folyó évi április hó 6-án 35.617/1912. szám alatt kelt rendeletével a Magyarországi Tanítóegyesületek Szövetségének megengedte, hogy tanítói betegségéző alajpa javára az 1912. év folyamán tãrgyorsjátékok rendezhesen és ezen célra Kettőszázezer (200.000) darab egy koronás sorsjegyet boesáthasson ki. A szövetség elnöksége a sorsjegyeket már forgalomba hozta: a huzás 1912 évi december 29-én tartatik meg.

— **Ráduly Béni Árpád zenekarának elismerése.** Nem hiába tartják okos emberek azt, hogy egy város fatalságát a cigányjáról lehet megismerni, és nem hiába volt híres a csiki fatalság mindég mulatságairól. Bebizonyosodott ez most is. Ráduly Béni Árpád, a ki a csiki fatalság körében lett a vidék egyik legjobb cigány primása, zenekarával a nyár folyamán Keszthelyi furdón muzsikált, s ott valósággal elragadta a furdó közönységét tanult, precíz, temperamentumos játékával. — A keszthelyiek a sok jó bankópenzen kívül aztán írást is adtak neki, hogy legyen a mit a haziaiknak megmutogasson, mert tudták,

hogy a bankóból a jó cigány vajmi keveset fog hazavinni. Így maradt erről az írásról a Ráduly Béni Árpád, s bandája lelkében mindig emlékeztet a keszthelyi saison. Olyan szép ez a bizonyítvány, hogy azt szőszelint ide közöljük: „Bizonyítvány. Keszthely köz- ség előjárósága bizonyítja, hogy Ráduly Béni Árpád csikszereadi 12 tagu székely zenekarával — a házi kezelés alatt álló Balaton furdón — folyó évi június 27-től augusztus 31-ig a térszenzorgáltatásra szerződöttve. Bizonyítjuk, hogy a szerződés minden pontjának a legteljesebben megfelelt, zenekarának elsőrendű képzettsége, gyakorlottsága, mesteries összjátéka és fegyelmelzettsége, — ugy tagjainak szerénysége, szorgalma és intelligenciájával teljes megelégedésünket és dicséretünket érdemelte ki. Bizonyítjuk továbbá, hogy a számfelletti nehéz opera, operett, kuplé, kuruc és népdal s ugy a szolista primás kisbögös, cimbalmos, sipos és tárogatós játékja val a közönységnek oly élvezetes és kellemes szórakozást nyújtott, — hogy játékát állandó zajos tetszés nyilvánítás kísérte. Mint igen jól szervezett elsőrendű cigánybandát melegen ajánljuk a műelőző közönység figyelmébe. — Keszthely, 1912. évi augusztus hó 31-én. *Bognár Imre jegyző. Reissel Imre városbíró.* Kitudja hányunknak jut eszébe, hogy de szép világ volt akkor, a mikor a mi primásunkat erre a karriere előkészítettük.

— **Sajtótermékek hálóal vagy utcai terjesztése.** A helygimnázster körendelettel intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a sajtótermékeknek hálóal vagy utcai terjesztése tárgyában. A helygimnázster fenti rendelete szerint újságelárusító igazolványt csak az nyerhet, aki 18-ik életévét betöltötte. Az újságelárusító igazolvány beszerzésének végső határidejét folyó évi október 15-ig állapította meg.

— **5673.** Ez a nagy szám az izraeliták szerdán este beköszöntött új évének számát jelenti. Ok ugyanis a világ teremtésétől számítják az idót, így ez lesz az 5673-ik évük.

— **Gazdaközönységünkhöz!** Vármegyei kir. tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottsághoz intézett jelentése szerint vármegyénkben az iskola mulasztások azért emelkednek oly magas száma s közkutatási statisztikánk azért mutat oly sötét képet, mert a gazdaközöniség iskoláztatás idején 10-12 éves gyermekeiket munkára használják fel s így az iskoláztatás alól kivonják, a napaszamos szülők pedig ugyan ilyenkoru gyermekeiket a fűrészgárba küldik napaszamos munkára. Vármegyei közigazgatási bizottságunknak idei 2175 kib. számu megkeresése folytán midőn ezen sajnó állapotot figyelembe ajánljuk, egyuttal felkérjük vármegyei intelligens gazdaközöniség, hogy a baj megelőzését hazafias közreműködéssel támogatni sziveskedjék: Csikszereza, 1912. szeptember 19-én. Csikvármegye gazdasági egyesülete mint vármegyei mezőgazdasági bizottság.

— **Kinevezés.** A vallás- és közkutatásiügyi miniszter Lukács Antal képzésített tornatanárt, a gyergyószentmiklói főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

— **Szüreti multság.** A csikszereadi ipartestület és az ifjúsági önképzőkör ifjúsága október 13-án nagyszabásu szüreti multság rendezését határozta el. A terv szerint a multság az Európa szálló nagyteremben fog megtartatni. Amidőn ezen multságára felhívjuk városunk közönységét nem mulasztatjuk el azon öröndetes körülményt felemlíteni amely szerint az elmúlt években is kereskedő és iparos ifjúságunk fényes bizonyítékát adta annak, hogy válnetett erővel, összetartással sikerül a társadalom minden rétegét összehozni és demonstrálni a széthúzás, a társadalmi választó falak ellen. A nemes törekvés csak ugy nyer méltánylást ha kivesszük ré-

szünet abból a mulatságból is a melyet törekvő ifjaink nem a „Vigadó”-ban hanem az Európában rendeznek. — A viszontlátásra.

— **Hazajöttek a katonák.** Az őszi királygyakorlatok még a múlt héten befejezést nyertek. A közel 100000 katona hazaszállítása nem kevés gondot adott a Máv-nak. — Honvédeink a kik a győztes Kővess hadtestparancsnok vezetése alatt mentek az ütközetbe, derekasan kivették részüket a háborúból. Vasárnap reggel érkezvő vonattal vártuk haza a kifáradt és nagyrészt teljesen elcsigázott honvéd tartalékosaink csapatát. Azonban a nagy esőzések folytán elszakadt vasuti vonalokon csak fáradtságos átszállással és nagy késés után érkezhettek meg délelőtti 11 órakor. Itthon levő bajtársaik felloboogzott díszkapun „Isten hozott” felirással fogadták a hazatérőket, és dacára a szakadó esőnek nagy tömeg gyült össze a laktanya előtti térségben, a viszontlátás örömeire.

— **Eljegyezés.** Borbáth Károly csikszeredai kir. tiszéki hivatalnok eljegyezte özv. Szopos Beniné leányát Juliskát.

— **Csendélet városunkban.** Folyó hó 14-ére viráddalag a Központi kávéház mulató helye véres verekedésnek volt a színhelye. Hajnó József csikszeredai lakos és Mihály Mátyás szépvízi lakos valamely felett összejáratkoztak és szó-szót, bicska-bicskot követvén Hajnó József a veszején és tüdején oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy élet-halál között fekszik a csikszeredai közkorházba.

— **Edison mozgó-színház** tart napok óta előadásokat a Vigadó nagyszínházban. Az elmúlt héten három előadás volt, a város közönsége igen élénk érdeklődést mutatott az előadások iránt De meg is érdemli a támogatást, mert igen változatos műsorral és kifogástalan képekkel szórakoztatta a közönséget.

— **A farkasok garázdálkodása.** A múlt héten történt, hogy Csikverebesen a közlegelőn tartozkodó csikócsordából Kovács Gergely veresei birtokos szép csikót és négy farkas magáénak kiválasztotta és a csordából kiszakítva üldözőbe vették. Azonban a csikók sem voltak restek, mert gyorsiramban rohantak egész Csatószegig és valóságos lövésznyt rendezve, árkon-bokron keresztül menekültek üldözőik elől, a melyek vakdühükben egész a faluvégéig üldözték. Ezt a körülményt ajánljuk vadászaink figyelmébe avval, hogy nem ártana egy nagyobb hajtóvadászatot rendezni a fenevadok ellen annál is inkább mert a farkasbőrnek nagy ára van.

Vételkötelezettség nélkül tekintse meg **SZÉKELY és RÉTI butorgyárosok** Marosvásárhely **Széchenyi-tér 47.**

állandó butorkiállításai!

Vidéki érdeklődők meghívására — vételkötelezettség nélkül — személyesen mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. — **Részletre áremelés nélkül!**

— **A csikszeredai színpártoló egyesület felhívása.** Csikszereda város színházlátogató közönségéhez! Az erdélyrészi második színikörület idénybeosztó határozata értelmében Csikszereda város ez esztendői színi-idénye folyó 1912. évi november 15—20-ika körül kezdődik és a Vigadó tervbe vett átalakítási munkálataira való tekintettel a színiüggyel-bizottság előterjesztésére egyfolytában mintegy hat hétig fog tartani. A közeledő színi-idényre ezennel idény és szelvénybérletet hirdetünk. Az idénybérlet minden előadásra, a szelvénybérlet bérletszűnetes előadásokat kivéve 24 tetszés szerint választandó

előadásra érvényes. Bérlet-árak: Az országos színész-egyesület nyugdíj-intézetét megillető póttillérekkel együtt: Idénybérletre: Páholy 367 korona 20 fillér. Oldalszék 71 kor. 40 fillér. Támlásszék első két sora 71 kor. 40 fillér. Támlásszék III—V-ik sora 65 kor. 20 fillér. — Körszék 48 kor. 96 fillér. Zártszék 24 kor. 48 fillér. Szelvénybérlet: Páholy 255 kor. Oldalszék 51 kor. Támlásszék első két sora 51 kor. Támlásszék III—V. sora 44 kor. 96 fillér. Körszék 36 kor. 72 fillér. Zártszék 24 kor. 48 fillér. Bérletli lehet folyó évi szeptember hó 18-tól kezdve az egyesület pénztárosa Pototzky Pál dívatáru üzletében. Telefon hívószám 31. A bérlet árak folyó évi október hó 1-én kezdődő három havi egyenlő részletekben ugyancsak az egyesület pénztárosához fizetendők. A színpártoló egyesület alapító és rendes tagjai elővételi jogukat eddigi helyeikre folyó évi október hó 10-én délelőtti 12 óráig gyakorolhatják. Ezen időn túl a még rendelkezésre álló helyek a jelentkezések sorrendjében fognak kiadatni azon elv szemelött tartásával, hogy a szelvénybérlekkel szemben az idénybérlek előnyben részesülnek. Esetleges panaszok és felszólalások a színiüggyel-bizottság elnökéhez intézendők. Csikszereda, 1912. évi szeptember hó 5-ikén tartott üléséből a színiüggyel-bizottság.

— **Vasuti szerencsötlenység.** Folyó hó 12-én a kora reggeli órákban Csikszentkirályon a vasuti átjárónál a Csikszereda felől 5 órakor indított személyvonat után egy mozdony haladt át, mint második rész, vasuti nyelven megjelölve. A vasuti örmek, aki különben csak pályamunkás a második rész jeleze nem volt az ő állítása szerint, azonban a vasuti távirat könyv a második vonat jelzését is igazolja. Az ór a személyvonat átszaladása után a sorompokat szabaddá tette és ennek folytán gondatlanul haladt át egy kalongyákkal megpakolt szekér, amely szekér után kőtötte odaváló Lestyán Bálint szolgálégyenke taligáját, a malomba igyekezve. A rohanó mozdony elütötte a gabonás szekér utját és a taligát s amíg a szekéren ülőket messze eldobta addig a taligán ülő Lestyán Bálintot darabokra zujtta. A vizsgálat fogja eldönteni, hogy kit terhel a felelősség.

— **Erdőőri és vadőri szakvizsga Brassóban.** Az erdőőri és vadőri szakvizsgákat október hó 14-én és az erre következő napon kezdik meg Brassóban. A kik erdőőri vagy vadőri szakvizsgát tenni akarnak, az erre jogosító engedélyért kérelmüket, a szükséges kellékeket igazoló bizonyítványokkal felszerelve, szeptember hó 30-ig az erdőfelügyelőséghez nyújtásuk be.

— **Új leánynevelő intézet.** A „Notre Dame de Sion” francia kongregáció 1912. évi szeptember hó 25-én Alsótömösön (Brassó mellett) leánynevelő-intézetet nyit. Az intézet egészséges fekvése, modern, előkelő berendezése és felszerelése és a kongregáció kepzett tanerői teljes biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy az előkelő családok leánygyermekéi mindazt elfogják sajátítani, amire egy előkelő család gyermekének szüksége van. A tanítási nyelve magyar, német és francia, a társalgási nyelv pedig kizárólag csak francia. Ezen felül zene-, festés-, rajz tanításban is részesülnek a növendékek. Az intézet kötelekebe 6—18 éves leánygyermekeket vétetnek fel. Egy-egy növendék után egy iskola évre 1000 korona fizetendő. Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság. (Congregation de Notre Dame de Sion. Alsótömös, (Brassó mellett.)

— **Áradás mindenfelé.** A napok óta tartó esőzések folytán nemcsak a Maros vidéke hanem Csikvármegyének az Olt folyó két partján elterülő vidéke is víz alatt áll. Időjárásunk ezen rendkívüli szélsőséget fokozza még az a körülmény, hogy kedd reggel a Hargita hegylánca felől sűrű hó fehé. Méhetetlen károsodás érte vármegyénket. — Az őszi gabonák nagy része kint van a mezőn és szenved a folytonos csapadékot, a

minek az általános rothadás lesz a vége. A zab nagy része learatatlanul és a réteken a sarju termés kaszálatlan vagy boglyába összerakva az ényészet áldozata lesz. A vasuti összekötés még eddig nálunk nem szakadt meg, azonban a maros vidéki, palotailvai áradás folytán a teher szállítás teljesen megakadt. Ez az oka annak, hogy városunkban törökbuszát sehol nem kapunk, mert az utba indított szállítmányok elakadtak és várják a vasuti vonal helyreállítását. Reményünk nincs hogy ez a rettenetes idő megszűnjön, mert oly nagy mértékben van a levegőnk csapadékkal telítve, hogy újabb és újabb esőzések elé nézünk. Ha ez az idő bele nyulik a késő őszi esős időkre akkor minden gabonánk és egyéb termésünk a rothadás áldozata lesz. Ennek pedig az általános drágaság és nyomorúság a következménye. Elmondhatjuk mi is azt, hogy „atdál Uram esőt, de nincs köszönet benne.”

— **Hirdetmény.** A csikszeredai állomáson elhelyezett m. kir. honvéd csapat részére 1912. évi november hó 1-től 1913. évi október hó 31-ig szükséges széna, alom- és ágy-szalma, továbbá fűtőanyagok, valamint az 1913. évi január hó 1-től 1913. évi december hó 31-ig szükséges kenyér és zab szállításának nyilvános versenytárgyalás útján való biztosítása 1912. évi október hó 16-án délután 2 órakor a laktanya gazdasági hivatalában tartatik meg.

— **Az áradás áldozata.** Folyó hó 14-én Csikszentmihály község határában a folytonos esőzések következtében megáradt Rákos pataka a falu közepén, az udvaron tartózkodó Szócs Mihály két éves gyermekét magával ragadta. Apja Szócs Miklós a gyermek után ugorva élet-halál között kimentette ugyan gyermekét a vízből, de a hideg esővíz úgy átjárta a gyereket, hogy nemsokára meghalt.

Laptulajdonos: dr Nagy Beni.

Ha őszül a haja
használjon
„Hajfijitót”,
mely a hajnak eredeti fiatalkori
színét visszaadja. Kapható:
FEKETE VILMOS
első csikmegeyi illatszer- és
piperekereskedésében
CSIKSZEREDA.

GRAND HOTEL
SAN REMO
NAGY SZÁLLODA
BUDAPEST, VII. Dohány-utca 40.
(Nyár-utca sarok.)
Szolid családi szálloda.
Teljes kényelemmel berendezve. — Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.
Lift, légfűtés, ebresztő óra, hideg-meleg víz minden szobában.

Sz. 1030—1912. mj.

Pályázati hirdetés.

A csikszeredai polgári leányiskola mellett szervezett internátusban egy nevelő tanítónői és egy nőszolgai állás rendszeresítettven, ezen állások betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Nevelő tanítónőnek, kit évi 1400 kor. fizetés, 2 szobából álló szabad lakás, ingyenes fűtés és világítás illet meg, pályázhatnak mindazon hajadon gyermektelen özvegy, vagy törvényesen elvált nők, kik legalább is elemi iskolai tanítói oklevéllel bírnak. A nőszolgai állásért csak hajadonok, vagy gyermektelen özvegyek pályázhatnak, javadalmazása áll: évi 400 kor. hérből, szabad lakás, fűtés és világításból.

Pályázni ohajtókat felhívom, hogy a rendelkezésükre álló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 9 órájáig hozzám adják be, mert a később érkező kérések nem fognak figyelembe vétetni.

A nevelő tanítónői állás elnyerése iránti kérések a megyei iskolaszékhez címzendők.

Mindkét állás a megválasztás, illetve felfogadás után azonnal elfoglalandó. Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszereda, 1912. évi szeptember hó 18-án.

Dr. Csiky József
igazgató.

Modern kutépítés.

Uj kutak építését cementgyűrűkkel, sülyesztő rendszerrel s kiszáradt régi kutak lennebb sülyesztését jutányos áron elvállalom.

Nagy Mihály Sándor, 33—

cementárugyár és építési anyagkereskedő Csikszeredában, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

Elvem nagy forgalom és kevés haszon.

ÉRTESÍTÉS. Felhívom a figyelmét a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáratom megtekintését, hol az összes raktáron lévő butorokat, ugyanint:

ebédlő-, háló-, szalon- és irodai berendezések, bőrgarnitúrák, diványok és madráczok

minden kivételben és rendkívüli nagy választékban, valamint

a legjobb gyártmányú varrógépek, kerékpárok, gramofonok és lemezek

melylek igen jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elérhetőek. Minden tölem vásárolt varrógépért 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógépeket 27 forinttól, gramofonokat 20 forinttól és kerékpárokat 55 forinttól fennebb árúsan. Varrógépek, kerékpárok és gramofonokhoz mindenféle alkatrészek kaphatók. Javításokat a legjutányosabb — árért eszközök jótállás mellett.

Tisztelettel:

ACKERMANN IGNÁZ

— Butor- és varrógép nagyraktára. — Csikszereda, Kossuth-utca 9 szám.

(Lukács Juliska-fele bérpalota).

30—52

Ha olecön és jól akar vásárolni tegyen próbát.

Törvényesen bejegyzett veltjező.

Óvakodjunk értéktelen utáztatóktól!

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kидobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

Oroszlán Menthol Sósorszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 fill. 1.40 és 2.20 K eredeti üvegekben.

Főelárusítás:

KELLER ISTVÁN gyógyszer-tárában

az „ATTILÁHOZ”.

Csikszentmártonban és Tusnádfürdőn.

Csusz, köszvény, reuma, szagattás, nyilalás, oldalszurás, keresztesontfájás, derékoldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görösök, továbbá hűlés, megtűzés, vagy léghezumból származó bajok azonnal cnyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használata által. Ha a fűző testrésze a dörzsölést nem tűri, ugy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszagattás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség általános gyengeség eseteiben kincsezel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszeszt. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszesztre, mely a legkitűnőbb és legerjedtebb háziszser. Ezer és ezer más esetekben is kitűnő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskozik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszeszt az emberiség jötevője.

8—52

HALLÓ! ÉRTESÍTÉS. HALLÓ!
Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth-Lajos-utca 48. szám alatt nagy építési anyagraktart rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olező árak mellett eszközölök.

Állandó nagy raktárom van:

Mész darabos és oltott. Portland-cement friss és legkitűnőbb minőségű. Gipsz stakatur és szobrász. Nád fűzve stakaturokra és egyéb fák ettakarására. Valódi aszfalt fedéllemez többféle minőségben. Kollarit bőrelem, mázolás nem igényel, kizárólagos eladásra. Aszfalt elszigetelő lemez és kaucuk-aszfalt nedves falak és lakások szárazzá tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbeszt pala igen könnyű és tartós. Teljes fűdéseket elvállalom. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Hornyolt cserép agyagból. Vakolat kőpor, Schamotte tüzálló téglá és föld stb., mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRUGYÁR.

Kutkarikák betonból 80—100, 120, 150—200—300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom sülyesztő rendszerrel, nagyobb kutak építését, gőzüzemű berendezéssel készíték magas vízállások megadásával. Cement-cserép többféle színben, betonesövek, hidak és átvezetek készítése. Beton- és műkölepöcsök, szines járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. Itató- és etetővalók minden nagyságban. — Blok üres téglá, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. Virágvakák és talpazatok csinos kivitelben. Kalyha alátét lemezek. Kemény- és falfedőkövek. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasso beton stb. burkolatok készítése stb. Nagybani eladásoknál megfelelő engedmény. A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendelkezéseivel felkeresni sziveskedjék.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Ujtsnád és Kézdivásárhely.

Szíves támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagy Mihály Sándor építész, Csikszereda.

38—52

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalkatrészekben, tükben és varrógépoldalban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlvá, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cegről ismerhetőek fel azon üzletek, amelyekben „SINGER“ varrógépek árusítatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelmeztetés: Az összes más üzletek által „SINGER“ név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartósságban is messze elmaradnak. 4—52